

UCHWAŁA NR 67/2022
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 1 sierpnia 2022 r.

w sprawie sprawozdania partii politycznej Lewica Razem
o źródłach pozyskania środków finansowych w 2020 r.

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie art. 38a ust. 1 pkt 3 i art. 38a ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 372)

postanawia

odrzuć sprawozdanie partii politycznej Lewica Razem o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2020 r., **z powodu** naruszenia art. 25 ust. 1 ustawy o partiach politycznych.

Uzasadnienie

Partia polityczna Lewica Razem (EwP 353) przedłożyła Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdanie o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2020 r. z zachowaniem terminu określonego w art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych.

Sprawozdanie zostało sporządzone według wzoru określonego w załączniku do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych.

Do sprawozdania załączono sprawozdanie biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego Partii w zakresie wpływów na jej Fundusz Wyborczy, wybranego przez Państwową Komisję Wyborczą.

Żaden z uprawnionych podmiotów, wymienionych w art. 34a ust. 5 w związku z art. 38a ust. 1 ustawy o partiach politycznych, nie zgłosił zastrzeżeń do sprawozdania.

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie przedłożonych dokumentów, sprawozdania biegłego rewidenta oraz udzielonych przez Partię wyjaśnień stwierdziła, co następuje.

W okresie sprawozdawczym Partia posiadała następujące rachunki bankowe prowadzone w Banku Pekao SA:

- rachunek podstawowy o nr 41 1240 1037 1111 0010 6408 8296;
- rachunek Funduszu Wyborczego nr 27 1240 1037 1111 0010 6415 8582;
- rachunek dla gromadzenia środków z subwencji nr 82 1240 1037 1111 0010 6732 2120;
- rachunek Funduszu Eksperckiego nr 97 1240 1037 1111 0010 6785 0694.

W sprawozdaniu o źródłach pozyskania środków finansowych (z wyłączeniem Funduszu Wyborczego) partia polityczna Lewica Razem wykazała, że w okresie sprawozdawczym uzyskała przychody w łącznej wysokości 1 242 432,18 zł, na które złożyły się:

- środki pochodzące od osób fizycznych wpłacone bezpośrednio na rachunki bankowe Partii: 454 085,16 zł, w tym: ze składek członkowskich w kwocie przekraczającej w jednym roku od jednej osoby wysokość minimalnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę pracowników (33 306,00 zł); ze składek członkowskich w kwocie nieprzekraczającej w jednym roku od jednej osoby wysokości minimalnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę pracowników (298 055,16 zł) oraz z darowizn pieniężnych od osób fizycznych (122 724,00 zł);
- środki pochodzące z not księgowych obciążających biuro poselskie: 1 968,59 zł;
- środki z subwencji wypłacanej z budżetu państwa: 786 378,43 zł.

Poza wyżej wymienionymi przychodami, Partia pozyskała kwotę 200,00 zł pochodzącą ze sprzedaży pracownikowi telefonu, co zostało potwierdzone przedstawioną umową kupna-sprzedaży. Środki te powinny być wyszczególnione w pierwszej rubryce sprawozdania Partii dotyczącej jej przychodów/wpływów, w pozycji I (Środki wpłacone na rachunki bankowe Partii) oraz w pozycji I pkt 4 (pochodzące ze sprzedaży należących do partii składników majątkowych).

Wykazane wyżej wpłaty dokonane na rachunki bankowe Partii przez osoby fizyczne pochodziły, zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy o partiach politycznych, od obywateli polskich, mających stałe miejsce zamieszkania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej; mieściły się w dopuszczalnym limicie wpłat od jednej osoby, określonym w art. 25 ust. 4 tej ustawy; a ich forma była zgodna z określoną w jej art. 25 ust. 5.

Partia nie wykazała w sprawozdaniu finansowym, by w okresie sprawozdawczym były przekazane na jej rzecz wartości niepieniężne.

Poza wykazanymi wyżej przychodami, na bieżący rachunek bankowy w okresie sprawozdawczym wpłynęły środki w łącznej kwocie 1597,31 zł, które Partia uznała za nieprawidłowe i przekazała ich równowartość jako przepadek na rzecz Skarbu Państwa w następnym okresie sprawozdawczym. Z wyjaśnień udzielonych przez Partię wynika, że środki te nie zostały zaliczone do jej przychodów w 2020 r. Z historii bieżącego rachunku bankowego Partii oraz z dołączonego do sprawozdania Partii wykazu wpłat nieprawidłowych wynika, że do wpłat tych Partia zaliczyła wpłaty od osób mających miejsce zamieszkania poza terenem Rzeczypospolitej Polskiej, od spółek prawa handlowego, od osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, w przypadku których Partia nie miała wiedzy, czy rachunki, z których dokonano tych wpłat służyły jedynie do dokonywania rozliczeń związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą, czy także do dokonywania opłat wynikających z codziennego funkcjonowania tych osób fizycznych prowadzących tę działalność.

Żadna z tych – uznanych przez samą Partię za nieprawidłowe – wpłat na rzecz Partii nie została przez nią zwrócona darczyńcy w trzydziestodniowym terminie określonym w art. 39a ust. 2 ustawy o partiach politycznych. Środki w łącznej kwocie 1597,31 zł, stanowiące równowartość środków, które Partia uznała za pozyskane niezgodnie z regulacjami ustawy o partiach politycznych, zostały przez Partię wpłacone na rzecz Skarbu Państwa dopiero 29 marca 2021 r. Oznacza to, że w okresie sprawozdawczym zostały one przez nią przyjęte.

Faktyczne przychody/wpływy Partii w okresie sprawozdawczym, wszystkie gromadzone na rachunku bankowym Lewicy Razem, wyniosły zatem 1 244 229,49 zł (1 242 432,18 zł+200,00 zł+1597,31 zł), a nie jak wykazano w sprawozdaniu 1 242 432,18 zł. Środki w kwocie 1597,31 zł powinny zostać wykazane także w pozycji VI sprawozdania (Korzyści majątkowe przekazane partii z naruszeniem przepisów ustawy, które zostały przyjęte, zużyte lub utracone).

Złożenie sprawozdania sporządzonego niezgodnie ze stanem faktycznym narusza ustawowy obowiązek sprawozdawczy, określony w art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych, w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych. Zgodnie z art. 38a ust. 2 i 3 ustawy o partiach politycznych, to uchybienie nie stanowi przesłanki do odrzucenia sprawozdania Partii.

Państwowa Komisja Wyborcza podkreśla jednak, że od momentu przyjęcia wpłat nieprawidłowych przez Partię w 2020 r. na jej rachunek bankowy, do dnia

przekazania ich równowartości na rzecz Urzędu Skarbowego w roku 2021, Partia dokonywała z tego rachunku wydatków, jak i pozyskiwała inne środki finansowe.

W przypadku gromadzenia na jednym rachunku środków pozyskanych w sposób zgodny z prawem, jak i środków ze źródeł nieprawidłowych, a następnie wydatkowania środków finansowych z tego rachunku, partia nie jest w żaden sposób rozróżnić, czy wydaje środki pozyskane legalnie czy też wbrew prawu. W trakcie okresu sprawozdawczego partia zobowiązana jest na bieżąco weryfikować zgodność z prawem pozyskanych przez siebie środków finansowych. W przypadku braku możliwości dokonania ustalenia ich legalności lub stwierdzenia ich nielegalności, partia zobowiązana jest do ich zwrotu darczyńcy w terminie 30 dni lub do ich przekazania na rachunek techniczny w celu wpłacenia ich na rzecz Skarbu Państwa, lub też do ich przekazania na Skarb Państwa, zawsze jednak przed rozpoczęciem korzystania z nich. Żadnego z tych działań Partia nie podjęła w odpowiednim czasie. Powyższe oznacza, że w 2020 r. doszło do finansowania działalności Partii Lewica Razem z naruszeniem art. 25 ust. 1 ustawy o partiach politycznych, co zgodnie z art. 38a ust. 2 pkt 4 tej ustawy, stanowi podstawę do odrzucenia sprawozdania Partii. Sąd Najwyższy w postanowieniu z 3 października 2002 r., III SW 21/02, stwierdził między innymi, że naruszenie przepisów ustawowych, dotyczących określonych przez ustawodawcę w jednoznaczny i enumeratywny zarazem sposób, źródeł finansowania partii politycznych, tj. przepisów stanowiących jedną z istotnych gwarancji mających zapewnić skuteczną realizację zasady jawności źródeł finansowania partii politycznych (art. 23a ustawy o partiach politycznych), bez względu na kwoty, jakich naruszenie to dotyczy, przesądza jednoznacznie – stosownie do dyspozycji art. 38a ust. 2 pkt 4 ustawy o partiach politycznych – o obowiązku odrzucenia przez Państwową Komisję Wyborczą sprawozdania finansowego partii politycznej. Przepis ten ma przy tym charakter normy bezwzględnie obowiązującej, a nie zaleceń, co oznacza, że wystąpienie którejkolwiek z przesłanek wymienionych w nim obliguje Państwową Komisję Wyborczą do odrzucenia tego sprawozdania, nawet wówczas, gdyby naruszenie było minimalne lub nieumyślne. Nie może zatem w tym przypadku mieć znaczenia stopień zawinienia w naruszeniu prawa, nieznanomość przepisów ustawy o partiach politycznych ani wysokość środków przyjętych przez Partię niezgodnie z przepisami tej ustawy.

W związku z powyższym, sprawozdanie Partii Lewica Razem nie mogło zostać przyjęte i należało je odrzucić.

W 2020 r. partia polityczna Lewica Razem posiadała wyodrębniony rachunek Funduszu Wyborczego o nr 27 1240 1037 1111 0010 6415 8582, prowadzony w Banku Pekao SA.

Stan środków finansowych rachunku tego Funduszu w dniu 1 stycznia 2020 r. wynosił 43 405,27 zł.

W okresie sprawozdawczym na rachunek Funduszu Wyborczego Partia nie pozyskała żadnych środków finansowych a wydatki poniesione z niego w tym czasie wyniosły 60,00 zł i zostały w całości przeznaczone na opłaty z tytułu prowadzenia rachunku bankowego tego Funduszu.

Na dzień 31 grudnia 2020 r. stan rachunku Funduszu Wyborczego Partii Lewica Razem wynosił 43 345,27 zł.

Państwowa Komisja Wyborcza, po ustaleniu powyższego na podstawie sprawozdania Partii, dokumentów do niego załączonych, sprawozdania biegłego rewidenta oraz wyjaśnień Partii, postanowiła jak w sentencji.

Od niniejszego postanowienia partii politycznej Lewica Razem przysługuje prawo wniesienia skargi do Sądu Najwyższego, w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak

(dokument podpisany elektronicznie)